

gjeringen forelagte Finantslovsforslag. Det af Regjeringen forelagte Finantslovsforslag — jeg skal ikke komme ind paa alle de Undringsforslag, der kom ind til 2den og 3die Behandling, det vilde kun gjøre Sagen mere forviklet og ullaar — viser et Overstud af lidt over 2 Mill. Kr.; det regnes nemlig ikke ud paa den Maade, at man blot trækker Udgifterne fra Indtægterne, der maa selvfølgelig tages Hensyn til, at der blandt Udgifterne findes Afdrag paa Statsgjælden, og blandt Indtægterne findes Optagelse af Laan osv.; naar man tager det paa den Maade, kommer man til et Overstud paa lidt over 2 Mill. Kr. Nu har jeg hørt Enkelte, som formodentlig er tilbøielige til at se Alting fort, fremhæve, at det er kun Lidt at faae 2 Mill. Kr. Overstud, og som mene, at der forestaar saa uhyre mange forskjellige Arbejder — vi have jo en hel Bunte, naar man læser § 28 igjennem — at man maa komme i helt daarligt Humør af at se paa det finantsielle Resultat. Jeg tror, at de ærede Herrer se forteret paa Sagen; jeg tror ikke, de have Ret i deres Betragtning. Vi maa vel lægge Mærke til, at denne § 28 paa Lovforslaget fremkommer væsentlig kun paa den ganste eiendommelige Maade, at man Nar efter Nar slaar Lovforslag og Foranstaltninger ihjel og lægger Pengene op i Statskassen i Stedet for at bruge dem. Havde man brugt Pengene, saa vilde § 28 ikke have været saa stor, og saa er det ikke underligt, at naar disse Ting gjentage sig hvert Nar, og naar det saa endelig en Gang gaar løs, saa man endelig kan faae Noget udrettet, saa bruges der en hel Del. Men saa have vi heldigvis Kassebeholdningen, der er gjemt og opsparet; der er ingen Ulykke i, at vi se lidt hen paa den Kassebeholdning, som vi have, og som har naaet en overordentlig Størrelse. Altsaa, § 28 behøver ikke at forstrække os. — Der er en anden Ting, som ligeledes virker beroligende. Naar der i flere Nar har været overordentlig knappe Bevillinger, er det ret naturligt, at man gjentager Begjæringen om nu at faae lidt Mere til, det er ikke noget Nyt. Derfor er det ikke underligt, at de enkelte Finantslovsforslag fremtræde med ret betydelige Begjæringer, det er blot begrundet i Forholdene, saaledes som de ere og have været i et Par Nar. Altsaa, jeg betragter Forholdet som finantsielt særdeles gunstigt for Staten, og det er med dette for Die, at jeg paany vil gjentage, hvad haabe jeg og tillige andre ærede Medlemmer ved tidligere Behandlinger have sagt, at der kunde være nogen Anledning for den hviarede Regjering — jeg skal indrømme, at Anledningen just ikke er høist fristende under de

nuværende Forhold, men det gjør ikke Noget, vi se jo ikke saa saa Forslag komme frem, som nok en Gang i Tiden skulde bære Frugt — til at fortsætte paa den Vej, hvor den begyndte i Fjor efter Landsstingets Initiativ med Sindsygeanstalterne. Det er jo sikkert, at vort Land lider fuldt saa vel som hele det øvrige Europa af en økonomisk Krise, og i ethvert Fald, selv om det ikke var Tilfældet, ville vi jo helst Allesammen være fri for at give Penge ud. Kommunerne ere i høi Grad trykkede, deres Skatter ere i stadig Stigen, og kan man finde Institutioner eller Udgifter, hvad jeg skal kalde det, som i deres væsentlige Karakter ere Statsudgifter, synes det mig at være langt naturligere at overføre disse Statsudgifter paa Statens Budget end at ophæve Skatter, som i mange Nar have været betalte, og hvis Tryk ikke føles undtagen af en Del Fantaster og i hvert Fald bæres langt lettere end nye Skatter. Blandt saadanne Afgifter, hvis Overførelse til Statsudgifter vilde virke i høieste Grad helbigt baade for Kjøbstaden og Landet, skal jeg nævne, hvad jeg tidligere har nævnt, Delinventomkostningerne. Disse Omkostninger, som jo afholdes for Retsfikkerhedens Skyld, have i Virkeligheden, forekommer det mig, slet ikke nogen kommunal Karakter. Retsfikkerheden er Noget, som Staten yder, det er ikke Kommunerne, der yde den. Ordenen skulle Kommunerne yde; men den egentlige Retsfikkerhed besørjes gennem Statsinstitutionerne, og derfor vilde det være ret naturligt, om man kunde enes om at overføre de nævnte Omkostninger paa Statens Budget. De udgjøre — jeg behøver jo for Resten ikke at komme ind paa Details — saa vidt jeg veed, omtrent 300,000 Kr. Det kan gjerne være, at det ikke er nøiagtigt denne Sum, det kan være, at det af mig nævnte Beløb skriver sig fra ældre Optegnelser. — En anden Afgift, med Hensyn til hvilken jeg tidligere har taget Ordet, og som jeg paany vil lægge et godt Ord ind for, er Bygningsafgiften. Den hviler efter min Mening paa en ubillig Maade — jeg veed godt, at Andre have en anden Mening — paa Kjøbstæderne. Jeg vilde ønske, man vilde gaa den Vej, som et tidligere Udvalg af Landsstinget har villet gaa, nemlig at fastsætte den til et bestemt Beløb — man kan gjerne tage det Beløb, som den nu udgjør — og saa ikke forlange Mere af Kjøbstæderne. Kjøbstæderne ere i Virkeligheden haardt behandlede og haardt trykkede. Om det saa ogsaa er sandt, at Landet og Landbefolkningen ere Landets Hovedindtægtskilde, tror jeg dog sikkert, at der er en saadan Forbindelse mellem Kjøbstad og Land, at hvad den ene Part vinder,